

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKÜ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELOFIZETESI AR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Félévre 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

A nép gazdasági megerősödése.

Zombor, július 15.

Azt állítják, hogy a magyar nép idegenkedik minden újítástól, minden új alakulástól. Ezt az állítást csak némi megszorítással lehet elfogadni. Nem annyira „idegenkedik“, mint inkább óvatos s ezt az óvatosságot lehet-e rossz néven venni attól a néptől, melynek jóhiszeműségével oly sokan és oly sokszor visszaéltek már. Azonban eloszlik minden idegenkedése a kedvező gyakorlati tapasztalatok megismerése után, amint ezt kisebb gyakorlati példákon kívül különösen korszakalkotó eszmék gyakorlati megvalósításából eredő kedvező eredmények megismerése nyomán fakadt felbuzdulása igazolja.

A legújabb idők viszontagságai szintén egy ilyen korszakalkotó eszme igazságáról győzik meg a magyar népet, mely ebben a jelmondatban jut kifejezésre: szövetkezésben az erő. Ha meggondoljuk, valóban a gazdasági újjászületésnek, az erkölcsi és anyagi emelkedésnek, a gyöngye társadalmi rétegek megerősödésének alig van hathatósabb eszköze és módja, mint a szövetkezés.

Bámulatosak azok az eredmények, melyeket a szövetkezetek révén, különösen a nyugati államokban, de immár nálunk is sikerült elérni. Ezeknek az eredményeknek láttára nem hihető, hogy akadjon józan és igazságos gondolkodású közgazda, vagy szociálpolitikus, aki ellensége lenne a szövetkezetek bármilyen formájának.

Vegyük csak sorra a különböző szövetkezeti formákat és egy-két adat minden demosthenesi szónál szebben fog beszélni.

A szövetkezetek legismertebb formája kétségtelenül a hit. szövetkezet. A hitelszövetkezetek sokaságát és eredményességét tekintve Németország és Franciaország áll a legelső helyen. A hitelszövetkezet kisemberek apró filléreinek halomba gyűjtése, apró emberek szövetkezése arra a célra, hogy a hitelnyújtást a nagy tőkéktől függetlenül intézzék. Az apró filléreknek ezen emberbaráti s — ami fő — erkölcsi alapon való összehalmozása a múlt esztendői nagy gazdasági válság idején, mikor még a félelmetes és hatalmas angol bank is kényszerítve volt hihe-

tetlenül magasra emelni a kamatlábat, azt eredményezte, hogy Németországban és Franciaországban az apró kisemberek szövetkezeteik révén még a birodalmi bankénál is jóval olcsóbb kölcsönhöz juthattak bármikor. Így volt nálunk is. A múlt években, mikor hihetetlenül megrágult a pénz mindenütt, a szövetkezetekben megmaradt olcsónak. A szövetkezetek tehát erősebbek és hatalmasabbak, mint maguk az óriás tőkével dolgozó hatalmas pénzintézetek és bankok.

A szövetkezetek másik legismertebb formája a fogyasztási szövetkezet. A fogyasztási szövetkezet nem más, mint az emberek társulása arra a célra, hogy szükségleteiket közösen, tehát nagyban szerezzék be és azt egymás között, nyereszkeedés nélkül szétosztják. Aki nagyban vásárol, az mindig olcsóbban kap mindent, mint aki kicsinyben vesz. A fogyasztási szövetkezetek haszna tehát a „kétszer kettő négy“-en alapszik. A fogyasztási szövetkezeteknek igazi hazája Anglia. Hogy itt milyen eredményeket értek el a szövetkezetek révén, elég arra hivatkozni, hogy az

Ujabb képek az okkupációból.

Irtá: **Del Toró.**

IX.

„Nulla dies sine linea“ — mondja a latin példaszó. Hát bizony nem volt nap, hogy ne történt volna valami. Hiszen maga az ég királya: a nap se tudja, mikor hajnalban megmutatja lángvörös fejét az álmos földnek, hogy estenden hogyan fog visszahúzódni bitor sátorába. Nevető arccal kelhet föl és siró szemekkel nyughatik le.

Hát egy napon mi is gyönyörű hajnalra virradtunk. Tüznilyak repültek le az égről, a meleg levegőben meg finom fehér selyemszálakban uszált az ökörnyal. Közeledett a „vénasszonyok“ nyara. A legénység szabadjára eresztve, kedvére hancurozhatott. Olyan

„heje-huját“ vitt végbe a fiatalabbja, mintha nem is ellenség előtt táboroztunk volna, hanem vig lakodalmi menetben lettünk volna. Még a bokáját is összeverte és azt mondta:

— Három a tánc halálig!

Hát iszen ez nem baj, mert ahol vigság uralkodik, ott a bu nem üthet könnyen tanyát.

— Busuljon a ló, elég nagy a feje! — hangzott a szó pajkos ajkukról.

Az öregebbek azonban, kik nemcsak a kalendáriumban voltak jártasok, de a nap, hold és csillagok állásából, járásából is tudtak jósolni, nevetve és fejesóvalva mondogatták:

— „Rossz idő lesz még ma, nyeritenek a fiatal szamarak!“

Igaz, hogy jót neveltünk mi is ezen tréfás jóslaton, de hát az nevet igazán jót,

aki utoljára nevet. Hisz' a napot is csak nyugtával lehet dicsérni. Utoljára pedig az öregebbek nevettek. Nekik volt igazuk. Mert ahogy déltájba értünk az idővel, olyan tüzesen futott a nap szekere az égen, mintha lángostorral hajtották volna a lovait. Javában rotyogott a rizskása a kondérokban, mikor egyszerre csak megjelentek az égen villámösztrókével a „barna parasztok“ és olyan hatalmas záport zuditottak a fejünkre, hogy az ürge is kifutott a lyukból, kondéraink meg tele lettek vízzel.

De milyen vízzel?

Pöcsékkal!

Menydörgött, villámlott, az eső hullt. Mintha csak a hullámzó Balaton közepén lettünk volna, köröskörül úgy elborított a víz.

HONI GYÁRTMÁNYU
szalma- és nemezkalapok, nyakkendők, nap-
és esőernyők, keztyűk, kefeáruk, utazó ko-
-- sarak, villanyos csillárok olcsó áron. --

GOLDFÁHN SÁNDOR és FIA
ZOMBOR, KOSSUTH-U.
A KÜLÖNLEGESSÉGI
TÖZSDE ME LETT

angol fogyasztási szövetkezeti központ ma már 700 millió korona forgalmat tud felmutatni. Szédítő ez a szám. Ehhez képest mi magyarok még nagyon hátra vagyunk. Nálunk a mozgalom még alig 10—12 esztendő és mégis a magyar fogyasztási szövetkezeti központ, a „Hangya“, az ő 15 millió korona évi forgalmával ma már a hatodik helyet foglalja el a világ nagy szövetkezetei között.

A fogyasztási szövetkezetek közvetett és közvetlen hasznáról talán felesleges is beszélni. Elég csak arra rámutatnunk, hogy ahol fogyasztási szövetkezet alakult, sikerült mindenhol az árakat 10—15%-al redukálni. Ebből könnyű kiszámítani, hogy a fogyasztási szövetkezetek szolid üzleti alapon álló versenye mily nagy hasznára volt különösen az alsóbb néposztálynak.

Hitel és fogyasztási szövetkezeteken kívül vannak értékesítő, termelő, bérlő és biztosító szövetkezetek s egész sereg másfajta szövetkezeti alakulás.

Mindenféle szövetkezetnek a célja elsősorban az, hogy az egyénben rejlő csekély anyagi és erkölcsi erőt, a társulás révén meghatványozza és így szolgálatába állítsa az anyagi és erkölcsi boldogulásnak. A szövetkezet sohasem akar az egyének versenyt csinálni, hanem ellenkezőleg magát az egyént ki akarja ragadni elhagyatottságából és elnyomottságából. A szövetkezetek tehát nemcsak gazdasági célt szolgálnak, hanem szociálpolitikait is, nemcsak anyagi céljai vannak a szövetkezeteknek, hanem erkölcsiek is, szervezni akarják a legalsóbb társadalmi rétegeket, az erőtl-

lenekből erőseket akarnak csinálni. Ezért, ha valakinek, nekünk magyaroknak van szükségünk szövetkezetekre, hisz nálunk oly csekély az összetartás s oly nehéz egymás megértése.

A szövetkezetek legalább összehoznak bennünket ideig-óráig egy közös cél érdekében.

Ki tudja, hogy ez a körülmény nem fog-e idővel bő gyümölcsöket érlelni?

Városi közgyűlés.

Zombor, július 15.

Zombor város törvényhatósági bizottsága több sürgős ügy letárgyalása végett folyó hó 13-án közgyűlést tartott. Az eléggé tartalmas tárgysorozat a bizottsági tagok — ámbár névszerinti szavazás is volt s a felsőkereskedelmi iskolai ötödik tanári állásának betöltésénél még kandidáló választmány is működött — rövid háromnegyed óra alatt tárgyalták le.

Szokatlan gyorsaság ez a városi közgyűléstől, ahol minden csiri-biri ügynél órákig tartó dikciózással adózna az obstyinárok választóiknak.

Egyetlen egy interpelláció hangzott el ezuttal a létesítendő városi villamos vasut ügyében, de ez is hidegen hagyta az ezuttal megjelent s a város egyetemének képét viselő 30—40 bizottsági tagot, pedig a város gazdasági érdekeit s ipari fellendülésünket közlelő érdeklő üggyről a vásártéri állomásnak teherrakodóval való kibővítéséről is volt szó.

Az egész közgyűlést — noha a bizottsági tagok ritkán tapasztalható

adakozó kedvükben voltak — szürke álmoság jellemezte.

A közgyűlésről részletesen az alábbiakban számolunk be:

Fernbach Károly főispán a közgyűlést a bizottsági tagok lelkes éljenzése között pontban 3 órakor nyitotta meg s a jegyzőkönyv vezetésével dr. Agyics aljegyzőt, a felszólalni kívánók feljegyzésével pedig dr. Radisits aljegyzőt bizta meg.

Egyhangulag vette tudomásul a közgyűlés a esendhorbitásról szóló belügyminiszteri és a bérkocsis szabályrendelet módosításáról leérkezett kereskedelemügyi miniszteri intézkedést.

Mérő Ignácot, aki a felsővárosiak választott obstyinárrja, saját kérelmére a virilisták lajstromából törölték s helyére dr. Huber József kerületi tb. főorvosot jegyezték be.

A felsőkereskedelmi iskola ötödik tanári állásának betöltésénél a kijelölő választmányba a közgyűlés Mérő Ignácot, dr. Gombos Ignácot és Henneberg Sándort választotta meg, Fernbach Károly pedig Kupuszárevits Lyubomirt, dr. Balogh Ernőt és Sztrilich Zsigmondot hívta meg. A kijelölő választmány első helyen Sauer Sándor eddigi óradíjas tanárt, a második helyen Budai (Büchler) Sándor pécsi kereskedelmi tanárt jelölte. A közgyűlés egyhangulag Sauer Sándor választotta meg, ki a hivatali esküt nyílt ülésben azonnal le is tette.

A Gyalokay Rozália-féle ösztöndíjat a törvényhatóság Horvátoivits István 6 szavazata ellenében 35 szavazattal Horváth Istvánnak, a zombori főgimnázium volt VIII. osztályu, most már leérettségizett tanulójának adományozta.

A törvényhatóság az ujonnan feállított polgári fiúiskola felügyelőbizottságnak, illetve iskolaszékének tagjául újólag Sztrilich Zsigmondot választotta meg.

Mivel az állategészségügyi teendőknél a heti vásárokon való ellátása céljából a kiirt pályázat meddő maradt, a közgyűlés elhatározta, hogy új pályázatot ír ki.

Tenger lett egyszerre a síkságból, rajta fergeteg szántott és vetett beléje halálmagot.

Hiába kanalaztunk az ételből, hogy legalább egy kicsit is csillapíthassuk éhségünket, — nem juthattunk dülőre. Ha egy kanál vizes kását kimertünk, kétszer, háromszor annyi „égi áldás“ potyogott a kondérba helyette. Ugy jártunk megint, mint a cigány, mikor a Tisza partján „halászlét“ evett. A kanalába csak vizet foghatott, mert bizony a hal elszórt mellette.

— Sebaj, több is veszett Mohácsnál! — vigasztaltuk magunkat.

Hiszen, ha egyhuszonnégy óráig koplal is az ember, azért még nem fordul föl, kivált ha még hozzá baka is az ember! Katonának hideget, meleget, éhséget, szomjúságot egyformán kell tudni elviselni. Ez már olyan regula, mint ahogy a füstölt kolbászhoz is olyan forma jár, mit mérgező asszony ültetett.

De semmi se tart örökké, csak a halál. Igaz, hogy a költő szerint a halál is csak álom, de olyan álom, melyből nincs többé ébredés. Hát mikor kitombolta magát a vihar, az idő szépen kiderült, a körülöttünk levő „Balaton“ lecsendesült és lassacskán le is folyt. Megint fényes nap sütött az égen és minden úgy volt, mint régen. Csak a gyomrunk korgott egy kissé.

Le voltunk ugyan hűtve, de kívül-belül olyan pocskéká tette testünket is, ruhánkat is a zivatár, hogy tisztáról kellett gondoskodnunk. Mivel pedig borjunkban csak szennyes huzta meg magát, Kossuth Lajos meg nem hozott tisztát, hát szépen lementünk a patakhoz estefelé, s mikor a hold feltűzte szarvait és ezüst hidja ringott a hüs hullámokon, lehúztuk magunkról az „angyalbört“ egészen „Ádám kossztlumben belevetettük magunkat a patakocskára „kölni vizébe“ és mosakodtunk, bukdácsoltunk, mint a kacskák. Aztán szennyes ingünket, piszkos kendőnket odaodacsapdostuk a sziklaparhoz, hadd mossa ki tisztára. Mert bizony szeretőnk nem volt, aki azt mondta volna:

— „Jaj beh szennyes ez a maga kendője, adja ide, hadd mossam ki fehérre!“

Csak a lágyan zsongó fehér habok nyaldostak körül bennünket. Itt egyedüli szeretőnk a puszta volt. Azt simogattuk lágyan, szeliden, az borult a keblünkre. És szinte enyelegve mondtuk neki:

— „Borulj a keblemre, édesem!“

A mieink nagyon messze voltak tőlünk. Egész világ választott el bennünket egymástól. Mi sziklás hegyek, rengeteg erdő közt tévelyegtünk, vad népektől környezve, ők meg a szép honban, melynek gazdag ölében bére,

völgy változnak, s téreit országos négy folyam árja szegi, — könnyeztek értünk. Hiába volt meg bennünk a szent akarat hozzájuk menni, nem lehetett!

A fürdőből szinte megfrissülve, megkönnyebbülve tértünk vissza sátrainkba. Itt nem kondult ugyan meg füleinknek az estharang, de mégis úgy tetszett, mintha valami borongós hang zúgna körülöttünk és azt sügná füleinkbe:

— Legyetek készen!

Előérzetünk nem csalt. A hajnali kürtriadót rivalgott. Sorakoztunk és a Rákóczi-induló lelkesítő hangjai mellett bátran, jó kedvvel indultunk másodszer is Bihácsnak.

A vár közelében sáncoltuk el magunkat és sáncainkból intéztünk rohamokat az erős vár ellen addig, míg harmadszori támadásra a mienk nem lett. A próféta kék zászlója porba hullott, a feketesárga zászlót meg magasán lengette a szél a vár bástyafokán.

Hogy közülünk hányan jelentek meg az Ur zsámolyánál, nem lehessen tudni, de legalább tiszta volt a zsebkendőjük.

Bihács után lassan hatalmunkba kerítettük: Pecs, Csazin, Kruppa stb. erős várait is, a zendülőket pedig messzire beszorítottuk a „kék hegyek“ közé. Kegyelmet nem érdekeltek.

A katonai állomás parancsnokságnak a Ferencz József laktanyában távbeszélő állomás felállítása iránt való kérelmét — mivel a közgyűlés nem lát oly nyomós okot, mely ennek szükségességét támogatná — elutasította.

Kilátásba helyezte a közgyűlés, hogy ha a városi tanács októberig megfelelő fedezetet talál és ezíránt javaslatot tesz, akkor a városi kezelő- és segédzemélyzetnek, valamint a hajduknak megfelelő drágasági pótléket ad.

Az utkaparókat, mivel a múlt évben már kaptak fizetésjavítást, drágasági pótlék iránt benyújtott kérelmükkel elutasították.

Száz koronát adott a közgyűlés az aradi vértanúk vesztőhelyének megváltására és 300 koronát a zombori iparos dalárdának a kecskeméti országos dalárverseny utiköltéségeinek részben való fedezésére.

Több apróbb ügy letárgyalása után a főispán a közgyűlést 3/4 órákor berekesztette.

H I R E K .

Legfelsőbb elismerés. A király Hoffmann Miksa államvasuti főmérnök, újvidéki lakosnak, az annexió után beállott bonyodalmak miatt támadt vasuti munkálatok terén szerzett buzgó és sikeres szolgálatáért legfelsőbb elismerését fejezte ki.

Artatlanul meghurcolva. Vármegyeszerte nagy szenzációt keltett két hónap előtt, hogy Nicolits Aurél bástóvárosi jegyzőt az ottani esendőség letartóztatta és az újvidéki ügyészséghez bekísérte. A palánkai járás h. főbírája ennek következtében Nicolitsot azonnal felfüggesztette állásától. A kir. tábla azonban nem látott elegendő bizonyítékot a letartóztatásra s szabadlábra helyezte Nicolitsot. Most az alispán jegyzői állásába visszahelyezte. Az artatlanul meghurcolt jegyző számos jóbarátja és ismerőse körében az alispán eljárása nagy özömet keltett.

Esküvő. Dr. ényi D ö m ö t ö r Aladár apatiní kir. járásbíró folyó évi június hó 10-én vezette oltárhoz Apatinban D o m b o v i c s Mariskát, Dombovies Dávid földbirtokos és neje szül. Gräber Anna bájos leányát.

Ott barlangokban, hegyszakadékokban huzták meg magukat és hébe-hóba ki is törtek, de ez az erőlködésük már csak olyan volt, mint mikor a vízbefuló szalmaszálhoz kapaszkodik. Hiszen az Isten se bottal ver, de mégis megveri a lelketlen embert, ha vérszomjas vadállatok bőrébe bujik.

Lassan, lassan minden zug a kezünkbe került, néha könnyedén, néha erős küzdelem után, mert kegyetlenül vad, vérszopó, műveletlen néppel álltunk szemben. De hát a Duna forrását se lehet bedugni egyszerre az ujjunkkal!

Hogy párologó meleg vér festette pirosra a csatát, azt mondani se kell. Piros, forró vér, melyet szép leány reszkető ajka helyett édes melegséggel szívott magába a buta föld. Hiszen a háború nem játék, ott nem „Kugler bonhont” hajtanak a szánkba, nem selyem szebkendővel játszák a „haragszomrád”-ot, szökökútból se lövelnek felénk pezsgőt, hanem puskapogások, ágyudörgések és kardok csengése közt ütődik csontkoponyákhoz a forró ólom s mire fülemile hangon elfütyülte magát, már a menyország kapuján kopogtat a vitéz hadfi fehér lelke s onnan sóhajtja a véres földre:

— Hazám, hazám, édes magyar hazám!

A megyei díjnokok lakásbére. Nagy örömet hozott kedden a vármegye díjnokokainak egy miniszteri leirat. A vármegye törvényhatósági bizottsága ugyanis még a télen tartott közgyűlésén elhatározta, hogy a vármegye tizenegy rendszeresített díjnokoknak lakásbérét 300 koronáról 500 koronára emeli. Ez a humánus, méltányos határozat most érkezett le a vármegyéhez a minisztériumból a belügyminiszter jóváhagyásával. A magasabb lakbért január elsejéig visszamenőleg kapja meg a tizenegy díjnok.

A nemesmiliticsi plébánosválasztásról. A nemesmiliticsi plébánosválasztás győztes jelöltje, dr. Vidákovich Pál a Szabadkán megjelenő „Bácskai Napló” című lap legutóbbi számában reflektál a plébánosválasztásról közölt híradásunkra. Nyilatkozatában természetesen tagadja, hogy a választás körül szimonizálás vagy egyéb szabálytalanság történt volna. — Mi a választásról a tényeknek megfelelő, teljesen tárgyilagos tudósítást hoztunk tudósítónk tollából. A közlemény egy árva szóval sem gyanúsítja meg dr. Vidákovich Pált, csupán konstatálja azt a tényt, hogy a kisebbségben maradt párt a választást szimonizálás és egyéb okok miatt megletebbelte. — Ezt az ügyet hírlapi polemia keretében elintézni nem lehet. Értesülésünk szerint a terjedelmes felekezés már be is van adva és az arra illetékes fórum majd dönteni fog. És a döntés után megint tárgyilagosan meg fogjuk írni az új fordulatot, nem úgy, mint a szabadkai „B. N.”, amely az egyik pap érdekében a másik pap ellen tendenciózus közleménnyel ültette fel olvasóit.

A Bács-Bodrog Megyei Irodalmi Társaság szombaton, folyó hó 17-én délután 6 órákor a Kaszinó tanácstermében választmányi ülést tart.

Iparos segéd kitüntetése. A kereskedelemügyi miniszter Verbovszky Simon helybeli lakos szabósegédnek 34 évi egyhelyen töltött lelkiismeretes szolgálatáért 100 korona jutalmat és diszoklevelet adományozott. A jutalmat f. hó 18-án vasárnap d. e. 11 órákor a zombori ipartestület termében fogják a kitüntetettnek ünnepiesen átadni. Az ünnepi átadásra az érdeklődő közönséget ezennel meghívja az ipartestület.

Kitüntetett munkások. A földmívelésügyi miniszter két régi, hűséges gazdasági munkást tüntetett ki oklevéllel és 100—100 korona jutalommal. Az egyik munkás Fürjes István, aki Fernbach Péter gazdaságában szolgált már negyven esztendeje, a másik pedig Bosnyák János, aki Dsinitz Mártonnál van szolgálatban közel négy évtized óta. A miniszter jutalmát a két munkásnak vasárnap délelőtt adta át a városi tanács és szépszámu közönség jelenlétében Alföldy Árpád dr. h. polgármester, aki szép beszédet intézett a megjutalmazott munkásokhoz. Az ünnepelt munkások tiszteletére földesuraik lakomát rendeztek.

A titeli jegyző nyugdíjazása. Vracaries Gerő titeli községi jegyző kérvényt nyújtott be a vármegyéhez és megrongált egészségére való tekintettel nyugdíjaztatását kéri. A kérvény elbírálása végett a megyei nyugdíjválasztmány legközelebb ülést tart.

A táviratok nyelve. A kereskedelmi miniszternek volt egy rendelete, amely szerint a telefonigazgatóságnál letéttel rendelkező előfizetők telefon utján csakis magyar nyelvű táviratokat adhattak fel. Ezt a rendelkezést a kereskedők károsnak érezték és kérték a minisztert, hogy változtassa meg. A miniszter most újabb rendeletet bocsátott ki, amely szerint a telefonon bemondott külföldi táviratokat bármilyen nyelven lehet szövegezní, az idegen nyelvű távirat azonban ötven szónál több nem lehet. A belföldi forgalomban a telefon utján bemondott táviratok kizárólagosan csak magyar lehet, Horvátországba szóló távirat magyar vagy horvát, Fiume területére szóló pedig magyar vagy olasz.

A zombori sajtóiroda ma pénteken este 9 órákor a Vadászúrtben gyűlést tart, amelyre kérjük a tagokat, hogy okvetetlenül jelenjenek meg, mert az augusztus elseji mulatság ügyében fontos intézkedésekről lesz szó.

Gazdasági munkáskitüntetés. A földmívelésügyi miniszter Barczal Istvánt, gróf Zichy N. János eselédjét hosszú és hű szolgálatainak elismerésül 100 korona jutalommal és elismerő oklevéllel tüntette ki. A jutalmakat az összes gazdasági alkalmazottak és aratómunkások, Topolya község előljárósága és a grófi család jelenlétében Császár járási főszolgabíró adta át, meleg szavakban méltatva az ünnepelt hűségét és munkásságát. A munkásokhoz Jedlicska Mihály községi jegyző intézett szép beszédet, majd dr. Farnek Dezső ügyész mondott köszönetet a grófi család nevében a jutalomért, amely után a nagybirtokos részéről a munkások megvendégeltettek és víg zeneszó mellett kora reggelig ropták a táncot.

Gyászhir. Trischler Xavér Ferenc hódásági földbirtokos, a Ferenc József rend lovagja, ki a szabadelvű aera idejében élénk részt vett a közügyekben s e téren szerzett érdemeiért királyi kitüntetésben is részesült, mint részvétellel értesülünk, folyó hó 14-én hosszú szenvedés után elhunyt. Halálát nagyszámu rokonság, jó barátok és tisztelők nagy serege gyászolja. Holttestét folyó hó 16-án délután fél három órákor helyezik örök nyugalomra a hódásági családi sírboltban. — A család a következő gyászjelentést adta ki: Alulírottak szívünk legmélyebb fájdalommal tudatjuk valamennyi rokonunkkal és ismerősünkkel, hogy forrón szeretett, önfeláldozó édesatyánk, nagyatyánk, apósunk, testvérünk és sógorunk, Trischler Xavér Ferenc földbirtokos, a Ferencz József-rend lovagja életének 70-ik évében a halotti szentségek újratos felvétele után folyó évi július hó 14-én déli 12 órákor hosszú szenvedés után az Urban elszenderült. Drága halottunk földi maradványai folyó évi július hó 16-án délután 2 1/2 órákor fognak a róm. kath. vallás szertartásai szerint beszenteltetni s a helybeli sírkertben a családi sírboltba örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szentmiseáldozat folyó hó 16-án reggel 8 órákor fog a Mindenhatónak bemutatni. Hódáság, 1909. évi július hó 14-én. Legyen áldott emléked s nyugodjál békében! Szendy Istvánné Trischler Irma, Trischler Gyula, Trischler Ferenc, Szalay Józsefné Trischler Paula, dr. Trischler Aladár, Trischler Antal, Resch Béláné Trischler Emma, gyermekei. Trischler Gyuláné Fratricsevits Adrienne, Trischler Ferencné Willmann Valéria, dr. Trischler Aladárné Korény Vilma, Trischler Antalné Szondy Izabella, Szendy István, Szalay József, Resch Béla, menyei és vejei. Özv. Winkle Károlyné Trischler Paulina, Trischler Hermína, testvérei. Kleintschek József, Rausch Ede, Korény Béláné Rausch Mária, sógorai és sógornöje. Szendy Pista, Tibor, Ilonka, Jenő, Imre és Margit, Trischler Nelly és Béla, Trischler Dezső, Feri és Géza, Szalay Laci, Tibor, Erzsike, Piroksa és Irénke, Trischler Sárka, unokái.

Schmidt cirkusz. Már jeleztük, hogy Schmidt Mihály igazgatása alatt álló cirkusz művészársaság Zomborba érkezik. Szerdán este kezdte meg előadásait a teljesen zsúfolt arénában. A megkapó és változatos műsornak olyan számai voltak, amelyek a közönség figyelmét teljesen lekötötték és bátran állíthatjuk, hogy maguk nemében páratlanul állanak. Különösen sok tapsot aratott Erzsi k. a. a kigyőleány magas állványon bemutatott produkcióival. Claeres testvérek nyújtóműtávjai csodálatosak. Kitűnő produkáltak a Klett fivérek; sok tapsot kaptak Gizella és Max zenebohócok. Melegen fogadta a közönség Schmidt igazgatót és jeleségét az ügyesen idomított lovaikkal.

Betörés. Szedlák Simonné bajmoki lakásának padlását ismeretlen tettesek hamis kulcsokkal felnyitották és onnan kukoricát loptak el. A csendőség kinyomozta, hogy a kukoricát Ruzsik János rovott multu öreg csavargó lopta el, aki éllen megindították az eljárást.

Táncvigalom. A zombori összmunkásság folyó hó 25-én Aulitzky Lajos kert-helyiségében (volt Marton-féle vendéglő) saját könyvtáralap javára táncvigalmat rendez. Belépődíj: személyjegy 1 korona, családjegy (3 személy) 2 korona 40 fillér. Kezdeté este 8 órakor. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság augusztus hó 1-én lesz megtartva.

A Rákóczi-asztaltársaság kirándulása. A zombori Rákóczi-társaság küldöttségileg kirándult Fiumébe, hogy az ottani Rákóczi-társaságot üdvözölje. A küldöttségben résztvettek Vértési Károly ügyvéd, Buday Gerő, Bagó Géza és Omelka Gusztáv. A fiúmei Rákóczi-asztaltársaság Baltassy Miklós elnökkel az élén testületileg fogadta és kalauzolta kirándulóinkat.

Kitüntetett munkás. Kishegyesi tudósítónk írja: Horváth Pál kishegyesi munkást Darányi földművelésügyi miniszter 100 kor. jutalomban és elismerő oklevélben részesítette. A jutalom átadása szép ünnepség keretében ment végbe, amelyen Kiss Károly föld-birtokos, mint a vármegyei gazdasági egyesület megbízottja átgondolt, tartalmas beszédet mondott, különösen a kitüntetett józan magaviseletét, hűségét és szorgalmát hangsúlyozta. Limbek Pál községi jegyző a község és a munkások nevében mondott köszönetet a kitüntetésért.

Szerb antialkoholistáink gyűlése. A „Trezenoszt“ tagjai figyelmeztetnek, hogy a kiküldött bizottság ma este 7,9 órakor az „Elite“ kávéház külön termében ülést tart. Az érdeklődő tagokat szívesen látják.

Rossz idők járnak a fürdőkre. Nemcsak mi városiak panaszkodunk a hallatlanul rossz időjárás miatt és a gazda, aki nem képes learatni silány termését, hanem panaszkodik a sok fürdőtulajdonos is. Mert ha az időjárásban változás nem áll be, akkor az idén nem megy senki fürdőbe, mert azért senki sem megy drága fürdőbe, hogy ott az esőzés miatt a szobából nézegesse a táj szépségét. A fürdőidény nálunk általában július elején szokott megkezdődni, amikor az iskolai évek vége van, mert hát a legtöbb családban van diákgyermek és a család a maga nyaralását ehhez kénytelen szabni; az idén azonban július elején már hetek óta nyakig benne voltunk a mindennapi esőzésben és így csak kevés család akadt, amely rászánta magát, hogy megkezdje a nyaralást, mikor ilyen bizonytalan az időjárás. Így történt, hogy a legtöbb fürdőhelyen és üdülőhelyen még most sem indult meg az igazi évad, amikor minden szoba el van foglalva. Alig lézeng itt-ott néhány vendég, az is meg-savanyodik ebben az időben, ha csak hamarjában valami változás nem történik.

Egy nyári színház bajai. Baja városi színházi bizottsága a múlt napokban ülést tartott, amelyen a városi tanács azt a határozatot hozta, hogy Polgár Károly szingigazgatójának terveit, amely szerint arénát épít Baján, kiegészítésre szorulnak. Mire Polgár szingigazgató bejelentette, hogy a szinkört az idén már föl nem építheti. Ezért a városi ipartestület nagytermében lesznek a színelőadások megtartva, egyben pedig 1000 korona bányapénz lefizetésére kötelezték Polgárt, melyet elveszt, ha a jövő évi augusztusig a szinkört meg nem építteti.

Drágul a hajózás. Eddig csak a tengerhajózási társaságok voltak oly bátrak és merészek, hogy felemelték a tarifákat, míg most a dunai hajózási vállalatok is bátorságot kaptak és szintén elhatározták a tarifák emelését. Egyelőre csupán a gabona-szállítási díjtételt emelik föl két fillérről négy fillérré. De nem lehetetlen, hogy a szerény kezdetet követni fogja a bátrabb folytatás és akkor ki fog tűnni, hogy igazuk volt a hajózási vállalatoknak, amidőn kartelt kötöttek egymással, mert kartel nélkül az árakat csak le lehet szállítani. A szállítóközönség természetesen ezt az álláspontot nem osztja, mert annak nem mindegy, hogy az árakat föl-emelik-e vagy leszállítják.

Kimutatás az ujoncjutalékokról. A honvédelmi miniszter távirati rendeletet bocsátott ki az összes törvényhatóságokhoz és meghagyja, hogy az ujoncjutalékokról szóló kimutatást haladéktalanul terjesszék föl a minisztériumba.

Közúti vasut Zentán. A kereskedelemügyi miniszter a Zákó István dr. és társainak a zentai vashidon átvezető közúti vasut előmunkálataira megadott engedély érvényét 1 évre meghosszabbította.

Vér a tarlón. A mélykúti határban aratás közben Snyehola János öszzeszőlakozott Rajesán Józseffel, akit torkonragadt és fojtogatni kezdett. Rajesán erre bicskát rántott és öccse segítségével öszzeszurkálta Snyeholát.

Elütötte a vonat. Beretics Julia 5 éves zombori leánykát a Zomborból Bajára menő vonat elgázolta. Szülei a töltés közelében arattak és nem vették észre, hogy gyermekük a robogó vonat elé szaladt.

S P O R T.

Sporthír. A zombori sportegylet vezetőségét egy nagyszabású terv foglalkoztatja. Az összes sportágakat felölelő sporttelep létesítését tűzte ki feladatul, amely, ha megvalósul, Zombor városnak érdekes nevezetességet fog kölcsönözni.

Addig is mindent elkövet, hogy a hanyatlásnak indult sportéletünket fellendítse. Örömmel látjuk, hogy a rég megalakult football osztály tagokban napról-napra szaporodik. Tagjai Jónás István a „Magyar Athletikai Klub“ jeles tagjának vezetése mellett naponta szorgalmasan trainiroznak és játéktudásuk szépen fejlődik.

A Szabadkán megjelenő „Bácskai Hírlap“ból értesülünk, hogy a „Bácska“ sportegylet bajnoki labdarugó csapata nemsokára mérkőzésre fogja kivívni a fiatal zombori csapatot.

A versenytéren eleven és élénk sportélet folyik. A céllövők, futók, discos- és sulydobók szintén rendszeresen trainiroznak, hogy a közeli versenyekben eredményesen szerepelhessenek.

Érdekes képet nyújt a mozgalmas training, melynek már számos nézője is akadt.

Közgazdaság.

Tőke és munkarészvények.

A francia kormány megbízásából Briand miniszter törvényjavaslatot dolgozott ki, amely szerint a jövőben Franciaországban keletkező új ipari részvénytársaságoknak két fajta részvényeken kell alapulniok. Tőkerészvényeken és munkarészvényeken. Az alapelv az, hogy minden munkásnak legyen egy munkarészvénye és napibérének arányában részesedjék az a tiszta üzleti haszonban és legyen helyük és szavazatuk az igazgatóság ülésein is. Ezáltal a munkás érdektársa lesz a tőkésnek és nem napszámosa és önkényt közreműködik a vállalat sikerében. A munkás és munkaadó érdekének ilyen módon való egyéolvastása biztosítja a vállalat céljának és érdekének az emberek között lehetséges legnagyobb együttműködését.

Briand módszerének előnyei vannak a részvényes s a munkás nézőpontjából egyaránt.

A részvényesnek egyenes érdeke, hogy az igazgatóság ülésein tapasztalt, jártas és érdekelt szakemberek vegyenek részt. Azáltal, hogy a munkás részesedik az üzleti haszonban, önkényt törekedni fog arra, hogy az üzem minél eredményesebb legyen. Az üzletvezetésben való részvétel útján pedig alkalma lesz megismerni annak nehézségeit és óvakodni fog indokolatlan módon megakadályozni a vállalat sikerét.

Ez előnyök mellett a munkás számára meghozza ama változásokat, melyekért a munkásság egy évszázad óta harcot vív. Szociális helyzetét teljesen átalakítja. Mivel nyereség osztalékát napibérének arányában kapja, ez pedig használhatóságától függ, lelkiismeretesen fog dolgozni. Különösen kedvező morális hatással lesz az a körülmény, hogy a munkás találmánya nem irigységet fog kelteni társaiban, hanem közbecsülést fog számára szerezni, mivel a vállalat eredményeiben a munkástársak is részesednek.

A kalászfehéredés. A rossz időjárás és a sokféle fellépő élőködők által okozott károk miatt lesújtott gazdák aggodalommal észlelték ez évben a kalászos növényeiken egy különös és rendellenes tünetet, tudnillik a kalászosok felső toklásának kalászkihányáskor, illetve kedvezőtlen azután való elfehéredését. A nyugtalankodó gazdák a rovarfajta állomásra juttattak néhányat a gyanus kalászosokból s ez az állomás most adta meg a jelenség magyarázatát. E szerint a rovarfajta állomás a kalászosok rovarkárt nem talált s az elfehéredés okát abban keresi, hogy a borító levélből kibujt kalász bajuszát egyes hideg éjszakákon a hideg viselte meg s a rákövetkező napon a nagy meleg előlte. Eredhet azonban a baj pusztán a nappali nagy hőségtől is. Elég, ha az épen kihányt gyenge kalászt a pörkölő hő éri, s másnapra már megszökött. Állati kártevő a baj előidézésénél nem működés közre, radikális orvosság nincs s csak azon években nem fog előfordulni, ha a kalászhányást közvetlenül követő idő esős és csendes lesz és megsegíti a buzatövet, hogy kalászt rendszeresen nevelje és fejlessze. A kalászfehéredés leginkább a szikes talajon fordul elő s nevelheti a bajt az, hogy az ilyen buza tövét valami élőködő, például hesszeni légy bántja.

Mérleggyártási és javítási tanfolyam. A mértékhitelítésről szóló, folyó évi január 1-én életbe lépett új 1907. évi V. t. c. kötelezőleg kimondta a mértékek két éves időszakonkénti hitelítését. A kereskedelemügyi miniszter lehetővé akarván tenni az új törvény szigorú rendelkezéseinek keresztülvitelét — a kereskedelemi és iparkamarák kérelmére — iparkamara tanárai és művezetői részére mérleggyártási és javítási tanfolyam tartását rendelte el. A tanfolyam szervezésével Gaul Károly kir. tanácsost a m. kir. technológiai iparmúzeum igazgatóját, az elméleti oktatással, valamint a gyakorlati oktatás irányításával és felügyeletével Kelemen Móríc gépészmérnököt bízta meg. A tanfolyamon, melyen az ország összes fém- és fa-szakiskolái legalább egy tanár és művezetővel képviselve lesznek, Budapesten augusztus 2-án veszi kezdetét és körülbelül két hétig tart.

NYILTTÉR. *)

Egy hecckáplán válasza.

Barátaim figyelmeztetése révén csak legutóbb értesültem, hogy valami „ostor“ név alá rejtőzött jóbarátom (?) a zombori „Bácskában“ úgy kisserkesztett, hogy minden jóizlésű ember csak a legnagyobb megbotránkozás hangján emlékezhetett meg rólam. Előre is kijelentem, hogy az álnevű rágalmazó ellen megtettem már az illetékes hatóságoknál feljelentésemet s hogy polgári és papi becsületek meghurcoltatása miatt bírói uton fogok magamnak elégtételt szerezni.

Nehogy azonban akár a „Bácska“, akár más lapok olvasóközönsége abban a téves véleményben legyen felőlem, mintha a kérdéses cikk állításai a valóságnak mindenben megfelelnek, itt a nagy nyilvánosság előtt ünnepélyesen kijelentem, hogyha bárki is rám bizonyítaná, hogy „nem az egész nép, illetve az egész képviselőtestület akarátára,

*) Az e rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

! Kiadó !

„ a Bácsmegeyi „
Agrár Takarékpénztár
épületében egy
- utcai és több -
udvari helyiség.

A Flórián-utca 10. sz. egyeme-
letes ház egészben vagy ré-
szekben kiadó esetleg eladó.
Bővebbet a kiadóhivatalban. 33

7223/tkvi 1909. szám.

Árverési hirdetés.

A zombori királyi törvényszék, mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Krizmanits
és Bikár végrehajtonak Rakicsévits Tódor
végrehajtást szenvedő elleni 100 korona tőke-
követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyé-
ben a zombori kir. törvényszék (és a kir. já-
rásbíró) területén lévő, Zombor sz. kir.
város területén fekvő, a zombori 534. számú
betétben A. I. 1—2. sor, 751., 752. hr. sz.
432 □ öles végrehajtást szenvedő tulajdonál
bejegyzett jószágtestre és 377. ö. i. sz. házra
3997 korona kikiáltási árban az újabb árverést
elrendelte.

Az 1909. évi augusztus hó 13-án (tizen-
három) délután 3 (három) órakor a kir. tör-
vényszék árverési helyiségében megtartandó
nyilvános árverésen fenti ingatlan az utóaján-
lattevő által ígért 5505 kor. 50 filléren alul
el nem adható.

Az utóajánlat akkor is kötelező, ha az
ajánlattevő az árverésnél meg nem jelent. Ha
az árverésen az utóajánlatnál nagyobb ígért
nem tétetett, az ingatlan az ajánlattevő által
megvettnék jelentetik ki

Az újabb árverés költségeit a vevő az
ígért vételáron felül köteles fizetni.

Árverezni szándékozók tartoznak az in-
gatlannak becsárának 10 %-át készpénzben,
vagy az 1881. LX. törvények 42. §-ában
jelzett árfolyammal számított és az 1881.
évi november hó 1-én 3333. szám alatt
kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8.
§-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a ki-
küldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c.
170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál
előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű
elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál
magasabb ígértet tett, ha többet ígérni senki
sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár
%-a szerint megállapított bánatpénzt az általa
ígért ár ugyanannyi %-ig kiegészíteni. Ha
ennek a kötelezettségének eleget nem tesz,
ígérete figyelmen kívül marad és az árverés-
ben, melyet haladéktalanul folytatni kell, többé
részt nem vehet.

Zombor, 1909. évi június hó 25-én.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Radány,

kir. tszéki bír.

Az adóhivatali letéti nyugta, vagy közjegyzőileg hitelesített másolata
az ajánlathoz csatolandó.

A bánatpénzt (készpénzt vagy értékpapírt) az ajánlathoz csatolni nem szabad.

6. A versenytárgyalás a vármegye székházának I. emeleti kistermében
1909. évi július hó 27-ik (kedd) napján délelőtt 9 órakor fog megtartatni; a
versenytárgyaláson, illetve az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy
azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

7. A munkálatokra vonatkozó általános és részletes feltételek, tervek és
részlettervek, az ajánlati költségvetés és az ajánlati minta a zombori m. kir.
államépítészeti hivatalban jelen hirdetés közzététele napjától az ajánlatok
benyújtásának határidejéig a rendes hivatalos órák alatt tekinthetők meg.

Az ajánlati minta és az ajánlati költségvetés nyomtatványai ivenként 30
fillér árban a közigazgatási kiadóhivatalban (vm. székház, II. emelet) a hiva-
talis órák alatt a vármegyei kiadótól szerezhetők be.

8. Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben
maradnak.

9. Azon pályázók, kik a szóban levő ipari munkálatok teljesítésére
törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek már ajánlatukban ily képesítéssel
bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

10. A munkálat elnyerője — az ide vonatkozó munka feltételek értelmében
— annak teljesítéséhez hazai és pedig első sorban magyar honos műszaki
erőket, tisztviselőket, iparosokat, alvállalkozókat, munkavezetőket, munkásokat
stb. tartozik alkalmazni; a munkálatához szükséges anyagokat pedig teljesen
a magyar szent korona országai termelése és ipara révén tartozik beszerezni.

Ezen kötelezettség teljesítésére nézve minden tekintetben a közszállítási
szabályrendelet ide vonatkozó határozmányai irányadók.

11. Azon pályázók, kik eddig Bács-Bodrog vármegye törvényhatóságával
üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak
szállítóképességeiket és megbízhatóságukat az illetékes kereskedelmi és ipar-
kamara bizonylatával igazolni.

12. A munkálat odaitélése felett döntő hatóságok részére fentartatik azon
jog, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül
szabadon választhassanak.

Zombor, 1909. évi július hó 10-én.

VOJNITS,
alispán.

26801. szám

alisp. 1907.

Bács-Bodrog vármegye alispánjától.

Versenytárgyalási hirdetés.

A szenttamási vasuti állomáshoz vezető törvényhatósági közutnak a
vármegye utadó alapja terhére leendő sürgős kiépítését a vármegye törvény-
hatósági bizottsága 23302/1190. jkvi 1909. szám alatt kelt határozatával
elrendelvé, ezen építési munkálatok biztosítása céljából ezennel nyilvános
írásbeli versenytárgyalást hirdetek.

1. Ezen utépitkezésnél a következő munkálatok, illetve szállítások fognak
vállalati uton biztosítani:

- bontási munka;
- földmunka;
- koczká kő és homok anyag termelése, vasuti vagy vízi szállítása és
ki-, illetve lerakása, az uttestre való kifuvarozása;
- burkolási munkák;
- kerékvető felállítása.

Ajánlatok ezen összes munkálatokra együttesen teendők; munkanemenként
külön-külön tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

2. A munka teljesítésének határideje 1909. évi október hó 1-ső napja.

3. Az ajánlatok egységárral teendők; százalékos árendedményt, vagy
felülfizetést tartalmazó ajánlatok nem lesznek figyelembe véve.

Csak szabályszerűen kiállított, magyar nyelven szövegezett, ivenként egy
koronás bélyeggel ellátott és pecséttel lezárt, sértetlen borítékba elhelyezett és
közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

Az ajánlatot tartalmazó boríték a következő felirattal látandó el:

„BÁCS-BODROG VÁRMEGYE ALISPÁNJÁNAK

ZOMBOR.”

Ajánlat a 26801. alisp. 1909. számú versenytárgyalási hirdetésben a szenttamási vasúti állomáshoz vezető törvényhatósági közútra vonatkozó kiírt építési munkálatokra.

A kőanyagokra csakis a költségvetésben és a vonatkozó részletes feltételek 22. §-ában körülírt minőségű kővekkel tehető ajánlat. Az ajánlattal együtt a felajánlott kőanyagból (terméskő, kavics, zuzalék, homok) az ajánlattevő pecsétjével ellátott 2--2 db minta is bemutatandó. Amennyiben a bemutatott kőanyag a budapesti kir. József-műegyetem laboratóriumával kapcsolatos kísérleti állomás által már megvizsgáltatott, az ajánlathoz ezen hivatalos vizsgálatról kiadott bizonyítvány hiteles másolata is csatolandó.

Az ajánlathoz továbbá az ajánlati költségvetés is csatolandó, melybe az egységárak az e célra szánt rovatokba bevezetendők és azok végösszege is feltüntetendő. Az ajánlati költségvetést az ajánlattevő aláírni köteles.

A hivatalos költségeloirányzat a kiírt művelethez nem lesz csatolva, a pályázók tehát be nem tekinthetik.

A kőanyagok (terméskő, kavics, zuzalék) szállítására vonatkozólag a m. kir. államvasutak vonalain a beruházási építkezések kőanyagaira érvényben levő viteldij kedvezmény vállalkozónak is biztosítatik azzal a kikötéssel, hogy az anyagok 400 tonna rakománnyal terhelt zárt vonatokban szállítandók.

4. Az ajánlatok Bács-Bodrog vármegye alispáni hivatalánál (Zombor, vármegyei székház, I. emelet, közigazgatási iktató) 1909. évi július hó 27-ik (kedd) napjának d. e. 9 órájáig adandók be. A később érkezettek nem fognak figyelembe vétetni.

5. Bánatpénzül készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban az ajánlati költségvetés végösszegének 5%-a legkésőbb 1909. évi július hó 26-ik (hétfő) napjának déli 12 órájáig jelen hirdetmény számára való hivatkozással a zombori m. kir. adóhivatalnál teendő le.

Az adóhivatali letéti nyugta, vagy közjegyzőileg hitelesített másolata az ajánlathoz csatolandó.

A bánatpénzt (készpénzt, vagy értékpapírt) az ajánlathoz csatolni nem szabad.

6. A versenytárgyalás a vármegye székházának I. emeleti kistermében 1909. évi július hó 27-ik (kedd) napjának d. e. 9 órakor fog megtartatni; a versenytárgyaláson, illetve az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

7. A munkálatokra vonatkozó általános és részletes feltételek, tervek és részlettervek, az ajánlati költségvetés és az ajánlati minta a zombori m. kir. államépítészeti hivatalban jelen hirdetmény közzététele napjától az ajánlatok benyújtásának határidejéig a rendes hivatalos órák alatt tekinthetők meg.

Az ajánlati minta és az ajánlati költségvetés nyomtatványa ivenkint 30 fillér árban a közigazgatási kiadóhivatalban (vm. székház II. emelet) a hivatalos órák alatt a vármegyei kiadótól szerezhetők be.

8. Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

9. Azon pályázók, kik a szóban levő ipari munkálatok teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek már ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbizottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

10. A munkálat elnyerője — az ide vonatkozó munka feltételek értelmében — annak teljesítéséhez hazai és pedig első sorban magyar honos műszaki erőket, tisztviselőket, iparosokat, alvállalkozókat, munkavezetőket, munkásokat stb. tartozik alkalmazni; a munkálathoz szükséges anyagokat pedig teljesen a magyar szent korona országai termelése és ipara révén tartozik beszerezni.

Ezen kötelezettség teljesítésére nézve minden tekintetben a közszállítási szabályrendelet ide vonatkozó határozmányai irányadók.

11. Azon pályázók, kik eddig Bács-Bodrog vármegye törvényhatóságával üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállítóképeségeiket és megbízhatóságukat az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni.

12. A munkálat odaitélése felett döntő hatóságok részére fentartatik azon jog, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhassanak.

Zombor, 1909. évi július hó 10-én.

VOJNITS ISTVÁN,
alispán.

Első Délmagyarországi Nádfonatgyár SZOND (Bács-Bodrog megye).

Alulírott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy az összes **nádfonatok** (stokatur) és **gomb-szőgek** a legjutányosabb árban eladók.

Továbbá jótállás mellett eladok legjobb minőségű **meszet**. Tiszta, kövektől mentes. 10,000 kilonként Szondról szállítva 300 korona. **Több waggon rendelésnél árengedmény!** Kisebb rendelésnél viszonteladók árkedvezményben részesülnek.

Állandóan nagy raktár **folyékony kátrány, kátránylemez és cementben**, melyek a legolcsóbb árakon szerezhetők be.

Akinek szüksége van zabot kötözni kötélre, nálam jó erős, géppel fonott gyékénykötél bármily mennyiségben kapható, 1000 darab 8 koronától feljebb.

Ócskavas a legmagasabb árban mindenkor átvétetik.

Tisztelettel 100—83

MERKL JÁNOS
S Z O N D,

Bács-Bodrog megye, (Pályaudvar mellett.)

3140/1909. szám.

Pályázati hirdetmény.

A bácsalmási járáshoz tartozó Jánoshalma községben elhalálozás folytán üresedésben levő **községi irnoki állásra** az előzetesen kiírt pályázat eredménytelensége folytán **folyó évi július hó 31-iki** határidővel újlag pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása a következő:

1. Havi előleges részletekben felvehető évi 800 korona készpénz fizetés.

2. Az ital és fogyasztási adónak a község által történő egyezségi megváltása esetén évi 50 kor. kezelési díj.

Bácsalmás, 1909. július hó 10-én.

2—2 KOLLER OSZKÁR,
182—2—1 főszolgabíró.

Értesítés.

A helybeli gör. kel. szerb tanítóképezde internátusi konyhája szeptember 1-ével bérbe adatik. Az eltartás 52—54 tanulóra, a 25 koronával van szánva. A szándékozó bérlők jelentkezzenek alulírt igazgatóságnál **augusztus hó 10-ig**, hol a feltételek is megtudhatók. Megkívántatik egyezer korona bánatpénz.

Zombor, 1909. július hó 14.

Terzin Pál,
igazgató.

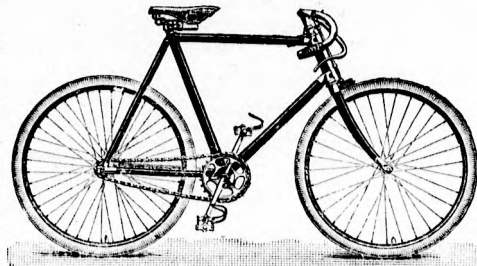
3—1

TURY JÁNOS - - MECHANIKAI GÉPMŰHELYE - -

ZOMBOR, GALAMB-UTCA 10. SZÁM.

Mindennemű mechanikai gépek javító-
műhelye, ugymint:
varrógépek, kerékpárok, számozó- és író-
gépek, gramophonok, villanyoscsegek,
és minden e szakmába vágó gépek
javítása szavatosság mellett eszközöltetik.

o o Allandó raktár: o o

∑ ∑ ∑ ∑ varrógépekben és
kerékpárokban, z z z z z z

o o o valamint ezen gépek alkatrészeiben. 20-15 o o o

☛ Külső- és belső kerékpár-gumik, ☛
nyergek, pumpák, csengők,
francia kulcsok, kürtők, küllők stb.

A világhírű „KAYSER“-kerékpárok egyedüli raktára.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

☛ LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN. ☛

RITKA ALKALOM OLCSÓ ÉS JÓ BUTOR BEVÁSÁRLÁSÁRA!!

A ZOMBORI IPAROSOK

☛☛ **ÁRUCSARNOKÁNAK** ☛☛

butorkészlete a tagoknak egy alkalmi beszerzése következtében oly nagy
mértékben gyarapodott, hogy **választék, jó minőség és ver-**
senyképes olcsó ár tekintetében minden igényt ki tud elégíteni.

Aki tehát jól és olcsón óhajt butort vásárolni, a saját érdekét szolgálja,
ha a **környék eme legnagyobb áruházát** mielőbb megtekinti.

Ugyanott elsőrangú

!! kárpitosműhely. !!

10-2

•• **Eladások havi részletekre is!** ••